

بررسی همخوان‌های میانجی در گویش تاتی جوینی

دکتر سید مجتبی میرمیران * mirmiran@guilan.ac.ir

استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه گیلان

دکتر علی عزیزاده جوینی

دکترای زبان و ادبیات فارسی

چکیده

واژگان کلیدی

* همخوان میانجی

* گویش رودباری

* گونه تاتی جوینی

* تلاقی واکه‌ها

* هم‌آیی پیشوندهای فعلی

گویش تاتی رودبار زیتون تنها نماینده زبان تاتی در استان گیلان است که بویژه تحت تأثیر فارسی رسمی و گویش همجوارگیلیکی قرار دارد و رو به اضمحلال می‌رود. شمار گویشوران تاتی در شهرستان رودبار، چهل تا پنجاه هزار تن برآورد شده است. گستردگی رودبار، شرایط ویژه جغرافیایی و بافت کوهستانی آن و وجود سپیدرود، موجب شده میان گونه‌های متفاوت گویشی و از جمله گویش تاتی رودبار، تفاوت‌هایی شکل گیرد که تمایز آنها در شاخص‌های صرفی، نحوی و واژگانی جلب توجه می‌کند. این مقاله به معرفی همخوان‌های میانجی و تحولات آنها در گویش جوینی به عنوان یکی از گونه‌های گویش تاتی رودبار می‌پردازد. این مقاله نشان می‌دهد که همخوان‌های میانجی که در گویش جوینی بنا به ضرورت‌های دستوری یا ساختاری مورد استفاده قرار می‌گیرند، عبارت از -j، -v، -n، -k، -h، -g و -r می‌باشند. از میان این همخوان‌های میانجی، آنها که در ملتقای دو واکه در پیشوندهای فعلی مورد استفاده قرار می‌گیرند، عبارت از -j و -r می‌باشند که بویژه میانجی -r- کمتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است.